

Günün kalan kısmını Nasıriye’de geçirdik.

Ahmed biraz çeviri yaptı. Çevremizi sarıp silahlarımıza işaret eden ve bize el sallayan çocuklarla sohbet ettik. Bazıları, onlara göre nasıl yürüyorsak öyle yürüyerek bizi taklit etti. Galiba üzerlerimizdeki çöl kamuflajlarıyla, Kevlar kasklarıyla ve Molle yelekleriyle onlara komik görünüyorduk.

Ölüme bu kadar alıştıkları için mi hayatlarına bu kadar rahat devam edebiliyorlardı? Kadının, torunu için yaktığı ağıt, onlara çok mu bildik geliyordu? Hay ağzına tüküreyim, onlar daha çocuk.

Çocuklar ya Amerikan tipi elbiseler ya da ayak bileklerine kadar inen uzun gömlekler giyiyorlardı. Bazıları benimle Arapça konuştu. Kendimi gülümsemeye zorladım, ama zihnim hâlâ bir kaosun içindeydi. Ölü çocuğun hali beni korkutmuştu, ondan uzaklaşmak da. Cesedin etrafında toplanan Iraklı küçük kalabalığa şöyle bir baktım. Onu beze sarıyorlardı.

3. Piyade’den bazı elemanlar, benim olduğum yere gelip ellerindeki şekerleri çocuklara dağıtmaya başladı.

“Bütün çocuklar aynıdır,” dedi yanımdaki eleman, güney aksanına sahip bodur bir çavuş. Kutuyu bana uzattı.

“Evet.” Kutuyu aldım.

“Öldürmeye alışıyorsun.” Sözcükler ağır ağır çıkıyordu ağzından. “Geceleri uyumaya çalışırken biraz zorluyor, ama buna da alışıyorsun.”

25 Mart 2003

Sevgili Richie Amca,

*Sana yazdığım bu mektubu büyük ihtimalle postalamaya-
cağım. Muhtemelen saklamayacağım da. Bugün, tanımadığım
birinin ölümüne tanık oldum. M-16’ların ne yapabileceğine
tanık oldum. Çocuğun niye kaçmaya çalıştığını bilmiyorum.
Belki de korkuyordu. Ama sonunda o öldü, biz de onu yerde öy-
lece bıraktık. İlk başta çok üzgündüm, canım sıkılmıştı. Sonra
bunun aklımı daha fazla kurcalamaması gerektiğini düşün-
düm. Kendi kendime, o oğlanın büyük ihtimalle Amerikalılar’ı
öldürmek isteyenlerden biri olduğunu söyledim, ama çıkmaz
bir sokaktı. İşe yaramadı. İşe yarayan şey, bunun insanın içine
girmesini engellemek. Olduğun kişinin bir parçası haline gel-
mesini engellemek. Bu konu hakkında bir daha konuşabilece-
ğimi sanmıyorum. Vietnam’da olanlarla ilgili hiç konuşmama-
nın sebebinin de bu olup olmadığını merak ediyorum.*

Üsse dönüş yolunda, Jonesy'nin elinin titrediğini fark ettim. Başka hiçbir yeri değil, sadece elleri. Elimi, elinin üstüne koyayım dedim, ama yapmadım. Birinci Manga'dan hiç kimse olayla ilgili ağzını açmadı.

Sihhiye kamyonu baştan aşağı iyilik demekti. Sivil İşler'le ilgilenen sıhhiyeciler de. Beyaz masaları dizdiler ve malzeme kutularını çıkardılar. Tüm Iraklılar neler olduğunu anlamıştı, çekine çekine yaklaşmaya başladılar.

“Burada olup da kendi ülkelerinde olmayan şey nedir biliyor musun?” diye sordu bana Marla, Humvee'nin çamurluğuna yaslanırken. Kalçası, kalçama değişiyordu.

“Araplar mı?”

“Sakat insanlar,” dedi. “Birçoğu iyiymiş gibi görünüyor, ama çoğunda, Amerika'da olsalardı iyileştirilebilecek bir sürü doğuştan özür ve bu tür şeyler var.”

Haklıydı. Memlekette gördüğümden çok daha fazla sakat ve kör insan vardı Kuveyt ve Irak'ta. Iraklılar'ın birçoğu için bu, hayatları boyunca görecekleri tek tedavidir. Sıhhiyeci iki adam ve iki kadın, nezleden isiliğe kadar her şeyi tedavi edebiliyordu. Çok garipti. Meydanın bir yanında, oğlanın öldüğü yeri yıkayan insanlar vardı. Diğer yanında ise sıhhiyecilerimiz, ağrıları muayene edip antibiyotik yazıyordu.

Bir de hiçbir şey yapmadan sessizce dikilen Iraklılar da vardı.

Yetişkinlerin, sıhhiyecilerle konuştuğunu gören çocuk-

lar, ilk çekingenliklerini atmaya başladı. Çevremizi sarıp, teçhizatımızı çekiştirerek şeker istediler, bazen de amaçları sadece dokunmaktı. Çocuklardan birinin üzerinde Derek Jeter'in Yankees tişörtü vardı. Hoşuma gitmişti.

Başımı, arama yaptığımız eve çevirmemeye gayret ediyordum. Kendi kendime defalarca, o çocuğun roketatarı kullanan, Amerikalılar'ı öldüren çocuk olduğunu söyledim. Hatta başka Amerikalılar'da öldürmüştü ve o bizim düşmanımızdı. Bir şekilde sakinleşmişim. Ölmüş olduğu gerçeğini kafamda çözmüştüm. Ama her şey bir anda olmuştu. Bir saniye önce hayattaydı ve korkuyordu, ben de onunla birlikte korkuyordum, onun için korkuyordum. Derken ölmüştü. Öldürülen birine daha önce hiç bu kadar yakın olmamıştım. Çocuğun konuştuğunu duymuş, siyah gözlerinin odada gezindiğini görmüştüm. Sonra, tozlu sokakta titreyen bedenini gördüm, sanki ruhu ve bedeni çoktan birbirinden ayrılmış gibi. Düşünmek istemedim.

Marla, manga silahındaki yerini almıştı, ben de Humvee'ye doğru ilerledim.

“Selam Marla, nasıl gidiyor?” diye sordum.

“Long Island, Dix Hills'e giden bir otobüs varsa, bana bir yer ayır,” dedi. “Bu boktan gitmeye hazırım.”

“Sen mi ben mi?”

Elbette memlekete dönmeyecektik. Bağdat yönünde, kuzeye doğru gidiyorduk hâlâ. Çatışmanın içinde değildik ve bundan memnundum, ama sürekli tetikte olmamızı gerektirecek şeyler de olmuyor değildi.

“Burada kimler kötü adam?” diye sordu Jonesy, Hum-

vee'nin direksiyonuna geçerken. "Yanımızdaki insanlar sanki sivillermiş gibi duruyolar, sonra bi' bakıyosun, dolaplarından silah çekmişler."

Yapmak istediğim şey uyumaktı, hem de her şeyden çok. Hayal edebileceğimden çok daha yorgun hissediyordum kendimi, sanki kemiklerimdeki ilik çekilmişti. Yüzbaşı Coles gelip yönümüzü değiştireceğimizi söyledi. O da çok gergin görünüyordu. Yanında Darcy vardı.

"Nereye gidiyoz?" diye sordu Jonesy.

"204. Sıhhiye Birimi yardım çağrısı yaptı, Necef'in güneyindeler," dedi Coles. "Buradan yüz kilometre falan kuzeydoğuda. Şiddetli çarpışmalar oluyor. Piyade birliğinde yaralılar ve yarım düzine ölü var. Sıhhiye birimleri, piyadelerle ve ağır durumdaki Iraklı yaralılarla ilgileniyor. Bizden, hafif yaralı Iraklılar'la ilgilenmemizi istiyorlar."

"Yapacak mıyız?" diye sordum, yapacağımızı daha sorrar sormaz fark ederek.

Coles bana baktı, sonra sertçe dönüp gitti.

Bize bağlı olan sıhhiye timinde iki pratisyen hekim, biri erkek diğeri kadın olmak üzere iki de teknisyen vardı. İyidiler, işlerine bağlıydılar ve Iraklı kadın ve çocuklarla gayet iyi çalışıyorlardı. Humvee'lerinin arkasına bir römork bağladılar. Yükleme yaparlarken ben de onları izledim.

"Çok hızlı hareket ediyoruz," dedi Marla. "Bu köylerden sanki onlar da Iraklı değilmiş, sanki onların ülkesini işgal etmiyormuşuz gibi nasıl böyle geçip gideceğiz ulan?"

"Bence bunlar kâğıt üstünde çok güzel görünüyö olmalı," dedi Jonesy.

Marla'ya, manga silahında sırayı bana vermek isteyip istemediğini sordum.

"Dikkatli ol," diye yanıtladı. Matarasından bir yudum su alıp zorla yutkundum.

Benim de boğazım kurumuştı. Su ılıktı, ama silahın başına geçerken ağızımda bıraktığı tat güzeldi. Gevşesinler diye omuzlarımı salladım. Hareket halindeyken korkmuyordum. Araçtan inip köylerin içinde dolaştığımızdaysa farklı bir hisle doluyordum.

Çevirmen Ahmed'i yanına alan İkinci Manga önden gidecekti, sonra sıhhiye timi, sonra da biz geliyorduk. Üzerinde olduğumuz rota 3. Piyade'nin kontrolü altındaydı. Öyle olmasını umuyordum. Dört araçlık küçük konvoyumuz hareket etti. Darcy, İkinci Manga silahındaki yerini aldı ve el salladı. Jonesy, araçlar arasındaki mesafeyi ölçtü ve dikkatle yola çıktı.

Taretin başında otururken kendimi tehlikede hissediyordum, sanki her silahın üzerinde bir göz varmış da beni arıyormuş gibi. Düşündüklerimden utandım.

Aklımı yola ve çevremde olup bitene vermek istedim. Arkamdan bir şey geliyor mu diye bakmak için yana döndüm. Silahı, bina çizgileri boyunca hareket ettiriyordum. Masa ve sandalyeleri olan, erkeklerin yiyip içtiği alçak bir binanın yanından geçtik. Geçerken bizi işaret ettiler ve silahı onlara çevirdiğimde içlerinden biri, yiyorsa ateş et der gibi gömleğinin önünü açtı.

Irak'taki misyonumu kendime hatırlattım. Irak'taki kitile imha silahlarını ortadan kaldırıp demokrasiyi kurarak,

Amerika'yı düşmanlarına karşı savunacaktım. Çay içen hıyarlar bunu anlamıyorlarsa, onların bileceği işti.

Olabilirdiğinize hızlı gittik. Marla'nın yerine manga silahını almaya gönüllü olduğum için gerçekten canım sıkılmıştı çünkü bu iş tahminimden daha da rahatsızlık vericiydi. Fırat Nehri boyunca ilerlerken bacaklarım ağrımaya başlamıştı. 3. Piyade yola barikat kurmuştu ve onları gördüğümde seviniyordum. Yol üzerinde bazı yerlerde askeri inzibatlar vardı: En azından doğru yöne gittiğimizi bilmek rahatlatıcıydı.

Arada bir trafiğe denk geliyorduk, çoğunlukla bizimle aynı yöne giden ikmal kamyonları ya da daha çok malzeme almak için güneye giden boş kamyonlar vardı. Trafik beni endişelendiriyordu çünkü konvoyumuzdan kopmak istemiyordum.

Necef'te durup yiyecek bir şeyler bulmayı ve artık orada nasıl bir yer kurmuşlarsa geceyi orada geçirmeyi umuyordum. Ama şehre yaklaştığımızda, bunun gerçekleşmeyeceğini anladım.

Çatışma gürültüsü inanılmazdı. Kulağımızı açarsanız, neyin ateşlendiğini anlayabiliyordunuz. AK-47'ler, M-16'lar, havan topları, tanklar, el bombaları. Bir an önce ölmenin her türlü yolu.

“Burada duracağız!” diye bağırdı Coles telsizden.

Humvee'yi yolun kıyısına çekti. Şehre yarım kilometreden daha yakındık. Siyah dumanlar binaların üzerinde dalgalanıyor, sonra düzleşip keskin bir hızla doğuya kayıyordu. Sanki kimsenin anlamadığı bir konuşma yapılmıştı

gibi otomatik silah sesleri bir taraftan diğerine geliyor gidiyordu. Eğitimde gece talimlerini çok severdim. Standart cephanemizin yanı sıra izli mermi de kullanırdık. Hedeflerine doğru giderken karanlık boyunca bıraktıkları izi görebilirdiniz. Ancak şimdi burada, memlekette bu kadar uzaktayken, gittikçe artan karanlıktaki patlama sesleri korkutucuydu. Oturduğum yerden, bazen bir bombanın yarattığı etkiyi, patlamanın durağan gece havasında ilerleyen sarsıntısını hissedebiliyordum. Nefesimi tutuyordum.

Tam altımda, Humvee'nin içindeki telsiz hışırdadı. Muharebe alanında yapılan konuşmaları duyabiliyorduk. Askerler telaşlı, ama sessiz sessiz konuşuyorlardı. İzli mermi ateşi, şehri baştan uca dolaşıyordu. Muazzam ışık çakmaları, sönmeyen önce birkaç saniye boyunca binaları aydınlatıyordu. Benzin yanığına benzeyen bir kokuyla, hiçbir şeye benzemediğim bir başka iç bayılıcı kokuyu alabiliyordum.

“Serçe!” Marla pantolonunun paçalarını çekiyordu.

“Ne?”

“Şehre inersen, sosisli pizza ve iki diyet kola alır mısın?” dedi.

“Bu aralar pek inebileceğimi sanmıyorum,” dedim. “Sence telefonla arasak gönderirler mi?”

Coles göndereceklerini söyledi. Çömelmemizi ve tetikte olmamızı emretti. “Çelik yeleğinizi de sakın çıkarmayın!”

Tüm gece ayaktaydık. Nöbetleşe uyuduk ya da uyumaya çalıştık. İlk sızan Jonesy oldu. Marla, karanlıkta hazır gıda atıştırmaya çalışıyordu. Kuru ve soğuk paketten yemeğin kokusunu alabildiğini söyledi.

“Marla, paketten kokusunu alamazsın,” dedim. “Neymiş yemek?”

“Tatlı olarak hangi tür kurabiye verdiklerini bile söyleyebilirim,” dedi.

“Sana inanmıyorum,” dedim.

Beni sallamadı ve tetikte olmamı söyledi. Onu manga-nın annesi olarak kimin seçtiğini sordum, güldü. Güzel bir gülüştü.

Sabah saat onda, askeri ifadeyle 1000’da, Yüzbaşı Coles arayıp gitmemiz gerektiğini söyledi. Marla, gerinmek için Humvee’nin dışına çıkmıştı, ama palas pandiras araca geri binmek zorunda kaldı.

“Silaha ben geçiyorum,” dedi.

Şehre doğru ilerlerken, ara sıra atılan silahları hâlâ duyabiliyorduk. Etrafta bizim elemanlardan bir sürü vardı ve sokaklardan birinde, köşede bir tank hazır bekliyordu. Coles tekrar bizi arayıp haritamızda sokak adlarının yazıp yazmadığını sordu. Jonesy, yazmadığını söyledi. Telsizden Coles’un küfür ettiğini duydum.

“Solda!” diye bağırdı Marla.

Soluma döndüm ve yeşil bir arabanın bize doğru hızlandığını gördüm. Humvee aniden durdu. Manga silahlarının, gelen araca doğru başlattıkları yaylım ateşinin sesini duyabiliyordum. Araba kayarak durdu ve hafif yan döndü. Ön tekerleri kaldırıma çıkmıştı. Kapıları açıldı ve içinden, ellerini görünecek şekilde tutan bir grup sivil çıktı.

“Dikkatli olun!” diye bağırdı Yüzbaşı Coles telsizden.

“Sağda! Sağda!” Çavuş Harris.

Ve panik. Uzun bir sokağın en sonundaydık. Solumuzdaki araba durmuştu. Sağımızda karanlık şekiller, gölgele-ri ıskalayp geçiyordu.

Roketten çıkan ışık, bir duman gibi yayıldı. Roket izinin, sokağın ortasına doğru seyrettiğini görebiliyordum. Üçte ikisinde patladı ve alevleri havaya yayıldı, sonra da bize doğru yuvarlandı. Artık kimseyi göremiyordum, ama ateş edenlerin yerini ve nereden ateş ettiklerini biliyordum.

Birileri el bombası fırlattı. Tekinsiz siluetlerin ortaya çıkması için yeterli olacak birkaç saniye boyunca etrafı aydınlatarak patladılar.

Küt! Küt! Kurşunlar, Humvee’nin yan tarafına çarpıyordu. Bize kimin ateş ettiğini bilemiyordum, ama yaklaşıklarını fark ediyordum. Önümüzdeki sokağa ve en yakındaki pencerelere püskürtme yaptık.

Tam arkamızda bir patlama oldu ve Humvee birkaç saniyeliliğine havaya kalktı.

“Havan topu, sağ köşeden!”

Sağ köşeye başımı çevirdim ve iki kişiyi gördüm. Ayaklı bir vantilatör taşıyorlardı, havan topu değil.

Sessizlik.

“Binaları kontrol edin!” Coles’un sesi normaldekinden daha ivedi ve yüksekti.

Gözlerim, bir bölgeden diğerine silahımı doğrulturken deli gibi her yeri kontrol ediyordu. “Marla, iyi misin?” dedim.

“Galiba.” Fısıldar gibi konuşuyordu.

“Emin misin?” diye sordu Jonesy.